

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 002371 תנ"ך	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table border="1"> <tr> <td colspan="2">שנה السنة</td> <td colspan="2">חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td colspan="2">מועד موعد</td> <td colspan="2"></td> </tr> <tr> <td colspan="2">מס' תעודת הזהות</td> <td colspan="2">סמל ביה"ס</td> </tr> <tr> <td colspan="2">رقم الهوية</td> <td colspan="2">رقم المدرسة</td> </tr> </table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة		חודש الشهر		מועד موعد				מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס		رقم الهوية		رقم المدرسة		מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
שנה السنة		חודש الشهر																
מועד موعد																		
מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס																
رقم الهوية		رقم المدرسة																

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربويّة

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

תנ"ך

לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון – תורה: **דברים** – (20×2) – 40 נקודות

פרק שני – נביאים: **מלכים ב, ירמיה, יחזקאל**

פרק שלישי – כתובים: **עזרא ונחמיה**

עליך לענות על שלוש שאלות מפרקים
שני ושלישי (שאלות 6-11) כדלקמן:
על שאלה אחת לפחות מפרק שני (שאלות 6-8);
ועל שתי שאלות נוספות לבחירתך.

– (20×3) – 60 נקודות

סך הכול – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים.

ד. הוראה מיוחדת: יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

העתקה של דברי פרשן בלי הסבר לא תיחשב לתשובה.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

פרק ראשון — תורה: דברים (40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 1-5 (לכל שאלה — 20 נקודות).

1. יחידת "הברית" — פרשיית "שמע" ופרשיית "והיה אם שמוע"

א. (1) הסבר את המושגים "קבלת עול מלכות שמיים" ו"קבלת עול מצוות".

(2) עיין בפרשיית "שמע" (פרק ו', פסוקים ד'-ט') ובפרשיית "והיה אם שמוע" (פרק י"א, פסוקים י"ג-כ"א).

כתוב לאיזו מן הפרשיות מתאים כל אחד מן המושגים שהסברת בתת-סעיף א (1). נמק את תשובתך.

(8 נקודות)

ב. (1) "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֶחָד" (פרק ו', פסוק ד').

על פי פירוש שלמדת לפסוק זה, המילים "ה' אחד" הן הבטחה לעתיד. מהי ההבטחה?

(2) "וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ" (פרק ו', פסוק ה').

רש"י: "ובכל מאדך — בכל מידה ומידה שמודד לך, בין במידה טובה בין במידת פורענות".

על פי דברי רש"י, הסבר כיצד מקיימים את מצוות אהבת ה' שבפסוק.

(7 נקודות)

(שים לב: סעיף ג של השאלה נמצא בעמוד הבא.)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

ג. "וְאַהֲבַת אֶת ה' אֱ-לֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ" (פרק ו', פסוק ה').

רבי מאיר אומר:

הרי הוא אומר: "וְאַהֲבַת אֶת ה' אֱ-לֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ" – אהבהו בכל לבבך כאברהם אביך, כעניין שנאמר:

"וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּחַרְתִּיךָ זֶרַע אַבְרָהָם אֱהָבִי" (ישעיה, מ"א, ח').

"וּבְכָל נַפְשְׁךָ" – כיצחק שעקד עצמו על גבי המזבח, כעניין שנאמר: "וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יִדּו וַיִּקַּח אֶת

המאכלת" (בראשית, כ"ב, י').

"וּבְכָל מְאֹדְךָ" – הווי מודה לו כיעקב אביך, שנאמר: "קִטְנֹתִי מְכַל הַחֲסָדִים וּמְכַל הָאֱמוּנוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֵת עַבְדְּךָ

כִּי בַמִּקְלִי עֲבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה" (בראשית, ל"ב, י"א).

(ספרי, פרשת ואתחנן, פסקה ל"ב)

(1) על פי המדרש, הסבר כיצד הראה יצחק את אהבתו לה' בכל נפשו.

(2) על פי המדרש, הסבר כיצד ביטא יעקב את אהבתו לה' בכל מאוֹדוֹ. בתשובתך כתוב מהי משמעות המילה

"מְאֹדְךָ" על פי מדרש זה.

(5 נקודות)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

2. יחידת "פתח תפתח" — פרק ט"ו, פסוקים י"ב-י"ח: עבד עברי

א. (1) בפתחה לספר דברים, הרמב"ן מבחין בין "מצוות מבוארות" ל"מצוות מחודשות". הסבר את שני המושגים.

(2) ציין דבר שנתחדש בספר דברים בפרשת עבד עברי.

(8 נקודות)

ב. (1) רש"י (לפסוק ט"ו): "וזכרת כי עבד היית במצרים" – והענקתי ושניתי לך [הענקתי לך שנית] מביזת

מצרים וביזת הים, אף אתה הענק ושננה לו".

על פי רש"י, הסבר את ההקבלה בין יציאת מצרים למצוות הענקה.

(2) "והיה לך עבד עולם" (פסוק י"ז).

על פי פירוש שלמדת, מתי משתחרר עבד עברי שנרצע?

(7 נקודות)

ג. מדרש תנאים לספר דברים: "רבי ישמעאל אומר: בוא וראה [את ה]רחמים של מי שאמר והיה העולם [ה']

על בשר ודם. עבד עברי עובד עימך כל שש. אמר המקום [ה']: אם יצא הוא ריקן [ריק] מאצלך, עכשיו הוא

מסבב על הפתחים [מחפש פרנסה] ונמכר [לעבדות] פעם שנייה. אלא תן לו כדי שתשנה בו ברכה".

על פי רבי ישמעאל במדרש, מה הטעם של מצוות הענקה?

(5 נקודות)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

3. יחידת "דיני מלחמה" — מלחמת מצווה, מלחמת עמלק

א. (1) על פי מה שלמדת, כתוב שני הבדלים בין מלחמת מצווה ובין מלחמת רשות.

(2) על פי פירוש שלמדת, הסבר מה היה חטאו של עמלק שבגללו ציוותה התורה להילחם בו.

(8 נקודות)

ב. "וַאֲתָהּ עֵינֶיךָ וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֶל־לִהִים" (פרק כ"ה, פסוק י"ח).

יש שמפרשים שהמילים "וְלֹא יָרָא אֶל־לִהִים" מתארות את עם ישראל, ויש שמפרשים שמילים אלו מתארות את עמלק.

(1) על פי מה שלמדת, מדוע ציינה התורה שעם ישראל לא ירא א-לוהים?

(2) על פי מה שלמדת, מדוע ציינה התורה שעמלק לא ירא א-לוהים?

(7 נקודות)

ג. ר' יוסף בכור שור (לפרק כ"ה, פסוק י"ט): "תמחה את זכר עמלק" – כשתעמיד מלך על כיסא [מלכות]

ישראל".

עיין בשמואל א, פרק ט"ו, פסוקים א'-ג', וכתוב מי נצטווה למחות את זכר עמלק, ומדוע דווקא הוא נצטווה על זה.

(5 נקודות)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

4. יחידת "מצוות ההנהגה"

א. עיין בפרק י"ח, פסוקים ט'-ט"ו.

(1) "לא ימצא בך... קסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף. וחבר חבר ושאל אוב ונדעני ודרש אל המתים" (פסוקים י'-י"א).

בציטוט שלפניך מוזכרות פעולות שנהגו עמי כנען לעשות. מהי המטרה המשותפת של פעולות אלה?

(2) "נביא מקרבך מאחריך כמני יקים לך ה' א-להיך" (פסוק ט"ו).

על פי פירוש שלמדת לפסוק זה, מה משותף לנביא המתואר בפסוק ולמשה? ציין פרט אחד.

(8 נקודות)

ב. "תמים תהיה עם ה' א-להיך" (פסוק י"ג).

(1) על פי פירוש שלמדת, הסבר מהו הציווי שבפסוק זה.

(2) על פי פירוש שלמדת, מהו הקשר בין הציווי "תמים תהיה" ובין המילים "עם ה' א-להיך"?

(7 נקודות)

ג. עיין בפירוש "שפתי כהן" (רבי מרדכי הכהן מצפת) שלפניך, וענה על השאלה שאחרי.

"תמים תהיה עם ה' א-להיך" (פסוק י"ג) — כי אין מזל קבוע לישראל, ויש יכולת בידם להפוך המזל ולבטל הגזרה כפי מעשיהם וכפי כוונת תפילתם.

על פי פירוש זה, מהו הנימוק לציווי "תמים תהיה"?

(5 נקודות)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

5. יחידת "לא תוכל להתעלם"

עיין בפרק כ"א, פסוקים א'-ט'.

א. (1) הסבר בלשונך את המקרה המתואר בפסוק א'.

(2) במעמד קיום מצוות עגלה ערופה משתתפות שלוש קבוצות של מנהיגים. ציין מי הן שלוש הקבוצות האלה, וכתוב פעולה אחת של כל אחת מן הקבוצות.

(8 נקודות)

ב. (1) "יְדִינוּ לֹא שָׁפְכוּ (שפכה) אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ" (פסוק ז').

רש"י שואל: "וכי עלתה על לב שזקני בית דין שופכי דם הם?"

על פי פירוש שלמדת, כתוב תשובה על שאלה זו.

(2) על פי פירוש שלמדת, כתוב טעם אחד למצוות עגלה ערופה.

(7 נקודות)

ג. "נחל איתן" (פסוק ד').

אברבנאל: "נחל איתן" - רוצה לומר שהוא שוטף בחוזק."

רש"י: "אל נחל איתן" - קשה שלא נעבד."

הסבר את הביטוי "נחל איתן" על פי כל אחד מן הפרשנים.

(5 נקודות)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

פרק שני — נביאים: מלכים ב, ירמיה, יחזקאל (60 נקודות)

שים לב: עליך לענות על שלוש מן השאלות 6-11 (פרקים שני ושלישי) כדלקמן: על שאלה אחת לפחות מפרק שני (שאלות 6-8), ועל שתי שאלות נוספות לבחירתך. לכל שאלה — 20 נקודות.

6. א. **מלכים ב, פרק כ"א, פסוקים א'-ט"ז**

(1) על פי פסוקים א'-ה' וט"ו-ט"ז, מה הם שני החטאים העיקריים של מנשה?

(2) איזה ביטוי חוזר בפסוק ד' ובפסוק ז'? מה אפשר ללמוד מביטוי זה על חטאי מנשה?

(8 נקודות)

ב. (1) עיין בפסוקים י"ב-י"ג.

הסבר את ההשוואה של הנביא בין שומרון לירושלים.

(2) "וּמַחֲיִיתִי אֶת יְרוּשָׁלַם כְּאִשֶּׁר יִמְחָה אֶת הַצִּלְחַת מִחָה וְהִפֵּךְ עַל פָּנֶיהָ" (פסוק י"ג).

הסבר את המשל ואת הנמשל שבפסוק זה.

(7 נקודות)

ג. עיין בדברי הימים ב, פרק ל"ג, פסוקים י'-כ'.

(1) על פי פסוקים י'-ט"ז, מה השינוי שחל במנשה, ומה הוביל לשינוי זה?

(2) הבא דוגמה אחת מן הפסוקים למעשה של מנשה המעיד על שינוי בהתנהגותו.

(5 נקודות)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

7. ירמיה, פרק ז'

א. עיין בפסוקים א'-ז'.

- (1) ה' ציווה על ירמיהו לעמוד במקום מסוים ולקרוא בו את דברי הנבואה. כתוב היכן נצטווה ירמיהו לעמוד, והסבר מדוע הוא נצטווה לעמוד דווקא במקום זה.

- (2) "כי אם היטיב תיטיבו את דרכיכם ואת מעלליכם" (פסוק ה'). על פי פסוקים ה'-ו', מהו המעשה שהעם נדרש לעשות, ומה הם שלושת המעשים שהעם נדרש להפסיק לעשות כדי להיטיב את דרכו?

(8 נקודות)

ב. עיין בפסוקים ז'-ט"ו.

- (1) מהו השכר שמובטח לעם אם ייטיב את דרכו, ומה הם שני העונשים שיוטלו על העם אם יחטא?

- (2) הסבר את השאלה הנשאלת בפסוק י"א.

(7 נקודות)

- ג. "המערת פְּרָצִים הִיא הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם גַּם אֲנֹכִי הִנֵּה רֹאֵתִי נֶאֱמַר ה' " (פסוק י"א). רד"ק: "גם אנכי הנה ראיתי" – לא תחשבו כי אני לא אראה מחשבותיכם הרעים, כי אני איני כמו בן אדם אחר שיכול אדם לגנוב לבבו ולהראות לו לפניו מה שאין בליבו. כי אני ראיתי לבבכם, וראיתי כי בבואכם אליי אין לבבכם אליי, אלא בלבבכם שתעשו עוד התועבות אשר עשיתם מתחילה". על פי רד"ק, כתוב מהו הדבר שה' יכול לראות והאדם אינו יכול לראות, והסבר מדוע בעקבות זאת ה' אינו סולח לעם ישראל אף על פי שהעם עולה לבית המקדש.

(5 נקודות)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

8. יחזקאל, פרק ל"ז

א. עיין בפסוקים ט"ו-כ"ב.

(1) הסבר מהו המעשה הסמלי שנצטווה יחזקאל לעשות בפסוקים אלה.

(2) מהי המשמעות של המעשה הסמלי שבפסוקים אלה?

(8 נקודות)

ב. עיין בפסוקים כ"א-כ"ח.

בדורות האחרונים זכינו להתגשמות חלק מן ההבטחות המתוארות בפסוקים אלה.

(1) צטט והסבר הבטחה אחת מפסוקים אלה שהתגשמה בדורנו או בדורות האחרונים.

(2) צטט והסבר הבטחה אחת מפסוקים אלה שטרם התגשמה, אך יש ציפייה להתגשמותה בעתיד.

(7 נקודות)

ג. בדברים, פרק ל', פסוקים א'-י' כתובות הבטחות שיתגשמו בזמן הגאולה.

כתוב שתי הבטחות הכתובות גם ביחזקאל (פרק ל"ז, פסוקים כ"א-כ"ח) וגם בפסוקים בדברים (פרק ל',

פסוקים א'-י'). בסס את דבריך על הכתוב בשני המקומות.

(5 נקודות)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

פרק שלישי – כתובים: עזרא ונחמיה

9. עזרא, פרק א'

א. (1) עיין בפסוקים א'-ג'.

מפסוקים אלה עולה שכורש האמין בה'. כתוב בלשון שתי ראיות לטענה זו.

(2) על פי פסוקים ב'-ג', כתוב שתי פעולות שהתיר כורש לעם ישראל לעשות.

(10 נקודות)

ב. (1) על פי פסוק ד', מה ציווה כורש לעשות, ועל מי ציווה זאת?

(2) הוכח מהמשך הפרק כי ציווי זה אכן נעשה.

(10 נקודות)

10. עליית עזרא ועליית נחמיה

א. עיין בנחמיה, פרק א'.

(1) מה עורר את הרצון של נחמיה לעלות לארץ-ישראל?

(2) עיין בפסוקים ה'-י"א.

מהי הבקשה העיקרית של נחמיה בתפילתו?

(10 נקודות)

ב. השווה בין המנהיגות של עזרא ובין המנהיגות של נחמיה באמצעות הטבלה שלפניך.

נחמיה (על פי פרקים א'-ב', י"ג)	עזרא (על פי פרק ז')	
		התפקיד שמילא בגולה
		סמכות אחת שהעניק לו מלך פרס

(10 נקודות)

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

11. נחמיה — בניית החומה

א. (1) רש"י (לפרק ג', פסוק כ"ח): "איש לנגד ביתו" – כל אחד היה בונה כנגד ביתו".
מדוע ביקש נחמיה מתושבי ירושלים לבנות דווקא את החלק של החומה הסמוך לביתם?

(2) עיין בפרק ו', פסוק ט"ו.

כמה זמן נמשכה בניית החומה, ומה אפשר ללמוד ממשיך הזמן הזה?

(10 נקודות)

ב. בניית חומת ירושלים הייתה חשובה לנחמיה מכמה סיבות, מלבד תרומתה לביטחון תושבי ירושלים.

(1) עיין בפרק ב', פסוק י"ז.

על פי פסוק זה, מהי הסיבה לבניית חומת ירושלים?

(2) עיין בפרק י"ג, פסוקים י"ט-כ'.

על פי פסוקים אלה, מהי הסיבה לבניית חומת ירושלים?

(10 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

תנ"ך, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 002371

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتجّاح، مجلس الطّالاب والشّبيبة القطري"